

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXIX.

V Ljubljani 12. velikega travna 1876.

List 19.

Rimske katakombe in sakramenti sv. katoliške cerkve.

(Dalje.)

Dasiravno imamo še veliko podob in napisov, ki nam kažejo vero prvih kristjanov o presv. Rešnjem Telesu, naj to zadostuje in prestopimo k četertemu sv. sakramentu, k sv. pokori.

5. Tu imamo naj poprej podobo dobrega pastirja, ki se nahaja skorej v vsakem pokopališu. Krog sebe ima zbranih mnogo ovac, na rami pa nese zgubljeno ovco ali pa navadno kozla z dolgimi rogmi, podoba grešnika. Da je ta podoba prvim kristjanom zaznamovala odpušanje grehov in spravo z Bogom po sakramentu sv. pokore, je nedvomljivo, ker se rabi še dandanes in se je vedno rabila; rabil jo je naš Zveličar sam. V pokopališu sv. Kalista najdemo še drugo podobo, ki nam kaže spravo z Bogom po sakramentu sv. pokore. Moški v dolgi tuniki (neki rimski obleki) je prišel k dobremu pastirju ovco in se stega še po drugi, ki stoji zadej na podobi. Ta podoba nam kaže, da imajo duhovni, kar pomenja moški v tuniki, kakor se navadno risajo aposteljni, oblast zgubljene ovce zopet voditi k dobremu pastirju, t. j. oblast grehe odpušati in grešnike zopet spravljati z Bogom.

Milost, ki se zadobi po sakramentu sv. pokore, nam kaže podoba v pokopališu sv. Neže. Predstavlja nam hromega človeka, ki nese svojo posteljo domū, ktere ga je Jezus ozdravil, ko mu je poprej grehe odpuštil. Kar je rekel Jezus hromemu: „Zaupaj sin, odpušeni so ti tvoji grehi“, velja tudi v tej podobi grešniku; telesno ozdravljenje pa je znamenje ozdravljenja dušnega. Nedvomljivo nam to kaže podoba, ker zraven ozdravljenega je posoda kruha, kar pomenja, da je grešnik, ko je zadobil v sakramentu sv. pokore odpušanje grehov, zopet vreden, da si poživi dušo s kruhom življenja. Da se je moral grešnik svojih grehov spovedati, nam po razlagi imenitnih starinoslovcev kaže dva sedeža v pokopališu sv. Neže pri altarju. Na enem je sedel spovednik, na drugem pa grešnik, ki se je spovedoval. Da se je v prvih stoletjih spoved tako opravljala, nam pričajo nekateri spisi, tudi sta sedeža tako blizu skupaj, da si ne moremo misliti drugega namena, ker sta nepremakljiva v kamen vsekana. Tako je bila tedaj tiha ali skrivna spoved že v prvih dveh stoletjih v navadi, torej se je Luter s svojim „tormentum innocentium“ zelo zmotil. Izmed napisov se dajo mnogi obračati na spravo z Bogom po sakramentu sv. pokore, kakor: „zadobil je mir“, „prejel je mir in milost“, „sklenil je mir z Bogom“ itd. Taki napisi se nahajajo

sem ter tje vsekani v ploše, ki zapirajo grobe posameznih.

Tako nam kažejo podobe in napisi novo spravo z Bogom, nov mir, ki se deli le v sakramentu sv. pokore.

6. Najmanj spominkov imamo za sakrament sv. poslednjega olja, kar se lahko umeva po natori tega sakramenta in po okolišinah. Pervotni namen katakomb namreč je bil za pokopališa vernih; pokopani so tukaj večidel le bolj mučenci, ki so šli zdravi na morišče in se jim toraj sakrament sv. poslednjega olja ni delil; toraj se ni čuditi, če imamo za ta sakrament le malo dokazov; vender pa ni popolno brez sledi. Posebne vrednosti je škaflija iz drugega stoletja, ki se je našla v katakombah. V njej je na zlati plošči vrezan sledeči napis v gerškem jeziku: „O križ, reši me! Zarotim te satan, da nikdar več ne zapustiš svojega kraja, v imenu Gospoda živega Boga. Tako se je bralo v stanovanji onih, ktere sem mazilil“. To je „eksorcizem“, ki ga je izgovoril duhoven nad bolnikom, predno ga je mazilil. Ker pravi, da se je to godilo v stanovanji, ni dvomiti, da maziljenje pomeni sakrament sv. poslednjega olja. Pa kako je prišel ta napis v katakombe? Ako je duši v zveličanje, nam zadobi sakrament sv. poslednjega olja tudi telesno zdravje. Bolnik, nad katerim je duhoven izgovoril ta „eksorcizem“, je po prejetem sv. poslednjem olji ozdravel in iz hvaležnosti dal je ta napis v zlato ploščo vrezati in ga je hranil ko drag zaklad, in tako je prišel napis z njim vred v grob.

Sicer je bil ta sakrament v tesni zvezi z sakramentom sv. pokore, ker se je vselej bolnik poprej svojih grehov spovedal, toraj veljajo dokazi o sv. pokori posreduje tudi za sv. poslednje olje.

7. Veliko spominkov pa imamo, ki nam potrjujejo resnico, da je že pri prvih kristjanih bil sakrament mašniškega posvečevanja. V pokopališu sv. Herma nam kaže zanimiva podoba obred, po katerem se je delil sakrament mašniškega posvečevanja v prvih stoletjih. Mladeneč v dolgi tuniki stoji pred ljudstvom. Pred njim na vzvišenem sedežu sedi škof in derži svoji roki razprostreni nad glavo mladenčevu. Ta podoba nam jasno kaže, da se je takrat delil ta sv. sakrament s pokladijem škofovih rok, kakor dandanes. Da je vedno veljal razloček med duhovni in neduhovni, nam priča napis, ki ga je napravil dijakon Saturnin za svoj grob, ki se konča z besedami: „Prosim pa vse duhovne (clerum) in vse drugo ljudstvo (fraternitatem), da nikogar drugega tu ne položite“. Tukaj popolno razločuje duhovne od neduhovnov, kar bi gotovo ne storil, ako bi duhovni ne bili popolno ločeni od drugega ljudstva. Kaj je bilo opravilo duhovnov, nam kaže odlomek Damasovega napis: „Tu leži mirno, če prašaš kdo, truma pobožnih, tu veliko število izvoljenih, ki so služili altarju Kristu-

sovemu". Tedaj služiti altarju bil je takrat poklic duhovnov, kot dandanes. Da so bili razločeni med saboj višji in nižji redovi, kaže nam mnogo napisov. Beseda „papa“ se takrat ni strogo rabila le za naj višjega namestnika Kristusovega, ampak tudi za škofa, včasih tudi samo za duhovna. Vendar pa imamo napis, kjer se rabi za papeža v pokopališču sv. Kaliksta; glasi se: „Na povelje papeža Marcelina (papa) je napravil diakon“. Ravno tako se je rabila beseda škof (episcopus) včasih za papeža, kakor postavim: „Eleuterij škof“, ali pa „Kornelij škof“. Oba sta bila papeža.

Strogo za škofa cela se je rabiti ta beseda v sredi tretjega stoletja in tudi v tem pomenu imamo napis: „Eutihij škof“. Imamo tudi napise na grobu mašnikov; kakor: „Napravil Gavdencij duhoven sebi“. Da so bili že takrat v navadi diakoni, nam tudi poterjujejo napisi. Tako n. pr.: „Na tem svetem kraju počiva svetilnik Januarius diakon, ki je opravljal 47 let službo diakonovo“.

Tudi za nižje redove imamo nekaj napisov, postavim: „Tukaj leži v miru Ulpij lektor“, in drugje: „Macedonij „exorcista“ katoliške Cerkve“ itd.

Razvidno je tedaj iz podobnih napisov, da je mašniško posvečevanje zakrament, ki ga deli škof s poklanjanjem svojih rok, da je med duhovni več redov ali stopinj, da je bistven razloček med duhovni in neduhovni. (Konec nasl.)

Glas nekega pridigarja v pušavi.

Pod tem naslovom je prinesel cerkveni list v novem Jorku v Ameriki času popolnoma primeren spis, ki naj nekoliko pomnoženega naznani tudi „Danica“ Slovencem v poduk in spodbudovanje.

Prehude šibe, pod katerimi zdaj toliko dežel v sili in nadlogi zdihuje, smo pred Bogom vsi zadolžili. Ali kdo izmed nas bi smel stopiti pred Gospoda, ki pozna misli in želje, in reči, da je brez greha? Kako malo smo porabili leta občnega blagodara, da bi znotraj in zunaj razširjali in vterjevali Božje kraljestvo, ki je za postavljeno v pravičnosti in resnici! V mnogih rečeh so bili in so ljudje neprenehoma skerbni za napredek; v marsičem tudi slavijo čas zavoljo storjenega napredovanja. Ali nima pa tudi čas pokazati enako velikega napredka v brezbožnosti? Strahovito je svet napredoval v brezbožnosti, v zoperkeršanstvu, v delu Antikristov. Če se neomahljiva keršanska vera ni dala zatreti, je Gospod, kteremu edinemu gre za to čast, ki je to, kar je slabo pred svetom, izvolil, da to, kar je mogočno, osramotuje (1. Kor. 1, 27). Če se pa ljudje v svojem domišljevanju, v svojem samozadovoljstvu zoper Boga vzdigujejo; ali nimajo potem pričakovati, da jih bo Bog očitno prepričal, da le na njegovo moč je vse zastavljeno, in nobenega ni, ki bi se mogel njegovi volji ustavljati (Ester 13, 9). Zares potrebno je, da Gospod naš Bog ljudi večkrat in občutno zaverne k resnemu premislu resnice, katero psalmist izgovarja (Ps. 134, 6.), ko pravi: Vse, kar koli hoče, stori Gospod na nebu in na zemlji, v morji in v vsih brezni; ki pripelje oblake od pokrajin zemlje; ki dela bliske v dež; ki jemlje vetrove iz svojih shramb; ki je udaril veliko narodov in je pokončal mogočne kralje.

Ali nismo pa morali že večkrat slišati, kako bodo po neznanskem napredovanju v marsikterih znajdbah in delih zemeljski prebivalci tudi pred sicer britko občutenimi nadlogami zavarovani? In glej, kolike nadloge tlačijo ljudi in narode: pa kje je napredek in njegova pomoč? Kdaj je še napredek ustavil kužne bolezni pri

ljudéh in živalih, kadar navalé. Kdaj je novim boleznim, ki se tolikrat prikazujejo, v okom prišli? Kdaj in kje je dobil ključ do skrivne moči življenja, da bi jo ubogemu umerljivcu le za nekaj trenutkov še pridaljšal? Kdaj je koga k življenju obudil? Zakaj ne ustavi preobilnega snega, dežja, slane, toče in sploh natornih nakazen? Zakaj napredek ne ustavi samopridnih vojsk in razporov med narodi?

Če Gospod v milosti k nam ne oberne svojega obličja, prihaja vse hudo, vse bridkosti na zemljo. Le Bog nam more pomagati. Pridružimo se toraj psalmistu (Ps. 114, 14 id.), ko Gospoda, izvir vsega dobrega slaveč, spoznava: Gospod vzdigne vse, kateri padejo in pomaga kviško vsim potertim. Oči vsih upajo v té, Gospod, in ti jim daješ jed o pripravnem času. Ti odpiraš svojo roko, in nasituješ vse živo z blagodarom. Blizo je Gospod vsim, ki ga kličejo, vsim, ki ga kličejo v resnici. Spolnuje voljo njim, ki se ga boje, ter njih prošnjo uliši, in jih reši.

Obernimo se po opominu sv. aposteljua Pavla k Gospodu svojemu Bogu, ki nam bo milostljiv zavoljo svojega Sina, v čegar imenu bomo vse dobili, kar prosimo. Obernimo se k Gospodu svojemu Bogu v živi veri; on nas bo v svoji Cerkvi potolažil, celo z vsem veseljem napolnil, nam mir dodelil, da bomo živeli v obilnem upanju in v moči sv. Duha. Obernimo se k Gospodu svojemu Bogu, dokler je še čas, da ne bo še drugih kup strahovanja Božjega čez zemljo razlival. (Raz. 16, 1 id.) Sinovska vdanost do Boga in Zveličarja v njegovi sv. Cerkvi bo rešila in je sama zmožna nas rešiti iz vsake telesne in dušne britkosti.

Cerkveno premoženje.

(Dalje.)

Že je dokazano, da kratenje, pogoljufanje, tatvina, rop cerkvenega premoženja in posestva, cerkvenih pravic, prednost in prostost — je krivica zoper samega Boga. Ravno to je:

2. Krivica zoper Cerkev. Sveta katoliška Cerkev ima to veliko nalogo, da Odrašenika sveta Jezusa Kristusa na zemlji namestuje do konca sveta, t. j., da človeštvo ali človeški rod po naukih sv. evangelija in po sv. zakramentih izobrazuje, podučuje, odrešuje, ali grehov očisti, opravičuje, posvečuje in zveličuje. K temu ima Cerkev oblast, pa moč in pomoč, poslanstvo in veljavo od zgoraj, od svojega ustanovitelja in ženina v nebesih, ki je pred svojim odhodom v nebesa svojim namestnikom, apostelnim in njih naslednikom slovesno zagotovil: „Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem. Prejmite sv. Duha“. (Jan. 20, 21. 22.) „Resnično, vam povém, kar koli bote zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih; in kar koli bote razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih“. (Mat. 18, 18.) — „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Torej pojdite, in učite vse narode, in keršujte jih v imenu Očeta, Sina in svetega Duha. Učite jih spolnovati vse, kar koli sem vam zapovedal. In glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta“. (Mat. 28, 18—20.) Tako Cerkev, v kateri Jezus živi in uči, ima nalogo Jezusa vidoma namestovati, in njegovo rešivno in zveličavno delo nadaljevati do konca sveta.

Ker pa Adamovi, ter človeški otroci niso zgolj duhovi, temuč imajo tudi telesa, in telesa imajo svoje potrebe: zato Cerkev, da svojo vsestransko nalogo more spolnovati, potrebuje tudi telesnih, natornih, zunanjih pripomočkov, sredstev in mnogih reči, premoženja, posestev, poslopij, prihodkov, pravic, prostost in različnih

orodij itd. Kar te vnanje, telesne, tvarinske reči zadeva, je Jezus aposteljne in njih naslednike zavernil na ljudstva in ljudi, katerim bodo evangelij oznanovali in božjo službo opravljali, ko je rekel: „Pojdite, jaz vas pošljem kakor jagnjeta med volkove. Ne nosite možnje, ne torbe, ne čevljev, in v katero hišo koli pridete, recite naj poprej: Mir bodi tej hiši, in ako je tam otrok miru, ostane v tisti hiši; ter jejte in pite, kar je pri njih; delavec namreč je vreden svojega plačila. (Luk. 10, 3—7.) On sam, Gospod nebes in zemlje, se je ponižal, po zemlji potovaje in sv. evangelij oznanovaje, od vernih telesno hrano in darove sprejemati, kakor piše sv. Lukež (8, 3): Joana, žena Kuza, Herodovega oskerbnika in Suzana in veliko drugih, so mu stregle iz svojega premoženja. Ravno tako so tudi aposteljne telesne reči sprejemali od vernih po spričevanju sv. Pavla (1. Kor. 9, 11): „Ako smo mi vam duhovne reči sejali, je li kaj velikega, če mi vaše telesne reči žanjemo“. Bilo je to bolj obširno dokazano zgoraj II.

Cerkvi pripomočke, premoženje, prihodke, pravice in prostosti grabiti in ropati, da bi ne mogla spolnovati svoje naloge, ki je: ljudi izobrazovati, za nebesa jih odganjati, je naklep satanov, satanova hudobnost, zlobnost, po izreku Gospoda samega: „Simon! glej, satan vas je hotel imeti, da bi vas presejal kakor pšenico“ (Luk. 22, 31). „Hudič bo ene zmed vas v ječo pošiljal, da bote skušani in britkosti imeli“ (Razod. 2, 10). Satan tedaj je budivni in sodelavni vzrok pri preganjanju in ropanju sv. Cerkve. To naj bi si zapomnili tisti, kateri Cerkev sovražijo, preganjajo, ropajo, da so s satanom enega naklepa! (Jan. 8, 44.) Oni so hlapci, pomagači, delavci, najemniki satanovi.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Prašnja pri duhovskih poskušanjih.)
Theol. dogm.: 1. Probetur dogma creationis, ejusque grave momentum exponatur. 2. Vindicetur communio sub una specie.

Expositio exegetico-homiletica: Fiat expositio exegetico-homiletica pericoparum epistolae et evangelii, quae leguntur Dominica secunda adventus, nimirum epistolae ad Romanos cap. 15. a versu 4—13. incl., et evangelii S. Matthaei cap. 11. a versu 1—10 incl.

Theol. mor.: 1. Exponatur doctrina catholica de consiliis evangelicis. 2. Quatenus peccata spei christianae sunt opposita?

Pridiga: Naj se napravi pridiga o resnici: „Katoliška Cerkev je nar večji dobrotnica človeštva“. Vpeljava in sklep naj se popolno izdelata, izpeljava pa naj se bogato osnuje.

Ex jure canonico: 1. Potestatum Ordinis et jurisdictionis discrimine, ambitu et relatione breviter expositis jurisdictionis potissimae species copiosius explanentur. 2. Voti impedimenti in contrahendum contractumque matrimonium in fluxu exponatur.

Kršanski nauk: Učencem tretjega razreda ljudskih šol naj se izpraševaje razloži nauk o darovih svetega Duha.

Iz duh. pastirstva: 1. Ktere so dvomljive znamenja notranje priprave grešnikov za odvezo, in kako je s takimi grešniki v oziru odvezovanja ravnati? 2. Na kakošnem altarlju le sme mašnik daritev sv. maše opravljati? 3. Kako naj ravná duhovni pastir z nevarno bolnimi duhovnjani?

Iz Ljubljane. (Blagoslov Božji častnemu rokodelstvu.)
Preteklo nedeljo, 7. majnika, je spoštovana družba ro-

kodelskih pomočnikov imela svoj obletni shod, katerega je predsednik J. Gnjezda pričel z nagovorom in poročilom o društvenih zadevah. Posnetek iz obravnav naj pojasni lepo in koristno delavnost te družbe, njen napredek itd.

Pričela se je katoliška družba ljubljanskih rokodelskih podmojstrov 3. nedeljo po veliki noči 1855, obhajala je torej to pot že 21. obletnico in prestopila je v svoje 22. leto. Sprejetih je bilo v društvo na novo od lani 27 pomočnikov; iz družih bratovskih družb jih je prišlo 24, katerih 20 je dobilo prenočevanje, delo pa jih je le pet dobilo v mestu; odšlo jih je z družbenimi bukvicami 22, in odstopilo 7; ter je sedaj število družnikov 47; z 12 častnimi udi, iz društva izvirajočih, jih je 59, tedaj z vsimi skupaj trije več memo lanskega leta. Med častnimi udi je tudi dosedanji večletni staršina gosp. Zor, ki je postal samostojin mojster. Družnike je pohvalil gosp. predsednik, da so društvu z ljubeznijo vdani, si skerbno prizadevajo ga povzdigniti, družno stanovanje pridno obiskujejo v korist poduka in pošteno razvedrilo.

Učili so v društvu: g. podpredsednik J. Flis fiziko in naravoslovje, č. P. Angelik petje, g. merjavec Czermak risanje, g. sp. predsednik sam pa veroznanstvo in zemljepisje. Naznanil je gg. učnikom predsednik o tej prihki priserčno zahvalo za tolik trud in gorečnost pri tem preblagem opravilu.

Druzi pomoček zaoliko gg. pomočnikov je družbina bukvarnica, ki sta jo to leto zlasti gospoda mestni župnik Gust. Kösti in tergovec Horak z darovanimi bukvami pomnožila.

Tudi premoženje društveno je v dobrem stanu. Akoravno so zraven družih stroškov imeli 90 gl. plačati za lepo vravno stanovanje, se je vendar premoženje za nekoliko pomnožilo ter ima društvo v denarnici za bolniške stroške 291 gld., naloženega pa: 5 obligacij za 450 gl. in v pomočni hranilnici 837 gl.

Iz društvene zgodovine je omenil g. predsednik, da po željah brata r. nepozabljivega predsednika dr. Leona Vončina so bile le-tega košice izkopane in prenesene v severno-zahodni ogel na pokopališu. To se je zgodilo zato, da se je v zidu ranjcemu mogel stanoviten spominek postaviti. Preneseno se je zgodilo 26. aprila t. l. in g. predsednik mu je to stalno počivališče blagoslovil.

Potem ko so se ml. knez in škof Jernej Vidmar, bivši društveni varh, škofijstvu odpovedali in v osebno življenje se podali, se je društveno predništvo z več družniki poklonilo sedanjemu milostnemu knezoškofu dr. Janezu Zl. Pogačarju in so jih prosili, naj bi blagovolili društvo sprejeti pod svoje zavetje kar so v veliko veselje društva tudi dobrotno obljubili.

S pohvalo je omenil g. predsednik tudi rokodelskih učencev, na ktere gg. podmojstri poseben vzir imajo ter jim dopuščajo, da se v njih prostorih k poduku in razvedrilem zbirajo. Pa se tudi že kaže lep sad iz tega. Letos je 10 rešenih učencev pristopilo k društvu ter so postali družbini novi udje. Sprejetih je bilo letos v to fantovsko družbo 32 učencev, ki so pa nekateri bili nestanovitni. Njih število počez je 60—70. Manj pridno so hodili k poduku po leti, ko lepo vreme marsiktereza izvabi pod milo nebes: po zimi pa jih je bilo toliko, da jih je komaj soba obsegala. Njih obnašanje pred naukom, med naukom in po nauku je bilo sploh prav hvale vredno. Podučevali so jih: g. predsednik v kršanskem nauku, gosp. Flis v zgodovini in zemljepisji, kolikor je primérno njih okolišnam, in goreči P. Angelik v petji. Napredovali so pridni fantje tako, da so prekosili pričakovanje g. vodja in družih gospodov. (Moramo tukaj tem pridnim fantom spriče-

vanje dati, da tudi zunaj očitno se pri teh fantih vidi sad tega prizadevanja, ker njih obnašanje je veliko bolj olikano, kakor pa družih, ki se tega poduka ne vdeležujejo. Mojstrom samim in občinstvu sploh bode v korist, ako skerbé, da se rokodelski učenci vdeležujejo te dobrote, ki jim jo verlo društvo tako blagodušno naklonuje. Vr.) Pri prelepi „božičnici“ so imeli meščani priliko se sami prepričati, kako lepo se učenci tukaj izučujejo, koliko olike si pridobé za življenje. Da se pa tantom z božičnico toliko veselja napravlja, imajo posebno zasluge gospé Murnikova, Šolmajerova, Šupečeva. Naj veči detinski prijatelj, dobrotljivi Jezus, ki nobene kapljice hladne vodice brez plačila ne pusti, naj obilno poverne tudi tem blagim gospém, kar so storile le-tém „malim“, njegovim ljubljencem — tako kliče g. društveni predsednik. — Pri tomboli itd. je prišlo darov za učence 42 gld., in izdanih je bilo 38 gld. — Hraniti so nanosili tantje skoz leto 68 gld. 40 kr., iz česar si zopet za svoje male potrebe jemljejo.

G. vodja je poslednjič izrekel svojo zadovoljnost z družbo in društvenim stanom, „Bog-plačaj“ dobrotnikom, in čast Bogu!

Kasir gosp. Gerber je bral pošteve prihodkov in izdajkov, g. Horak je stavil nekatere nasvete v oziru na zemljepisni poduk in nasvetoval več novih zavetnikov (Schutzvorstände), in g. Pakiž je naznanil hvalo g. vodju za toliko skerblijnost v korist tega vse pohvale vrednega društva.

Omeniti moramo še, da so bile na mizi tudi mnogotere risanja gg. pomočnikov, in čuditi se moramo, da pri svojem pečanju s težavnimi rokodelskimi posli je njih roka zmožna za tako dobro izpeljane risanje, kakor n. pr. g. Ponikvarja in družih. Risanje ni le koristno za življenje, ampak dela tudi veliko nedolžnega veselja risarju samemu. Naj bi se tolikanj koristno društvo vedno bolj množilo v korist občinsko, v naj veči srečo družnikov samih za časnost in za večnost.

Iz Otaleža na Goriškem. Čast in lepota vsaktere občine je gotovo lepa cerkev. Tako je tudi pri nas. Veličastno cerkev imamo, dolga je 20 sežnjev in široka 6 sežnjev. Pripravna za vsaktero stolno cerkev. To svetišče Gospodovo pa je bilo dozdej prazno, manjkalo je še veliko, zakaj stoji še le 30 lët, in vsega cerkvenega znotraj naenkrat napraviti ni bilo občini moč. Leta 1874, katero je bilo pri nas za kmeta precej dobro, so občinarji željo sprožili, naj se napravita dva nova altarja. Kar so želeli, se je zgodilo. Mesca aprila letošnjega leta sta bila altarja dodelana in 30. aprila sta bila slovesno od v. č. g. Jožefa Jeram-a, dekana v Cirknem, blagoslovljena. Veliko mašo so imeli sami prečastiti g. dekan, pri kateri jim je sreglo 8 družih duhovnov, in so imeli tudi tehten govor, ter so z znano govornostjo govorili od lepote cerkev, povdarjali gorečnost in pobožnost ljudstva in pohvalili vnemo za lepoto cerkve; dalje so govorili od nar imenitnejšega dela cerkve, to je, od altarijev, na katerih se neprenehoma opravlja nekervava daritev, in posled omenili posamezne svetnike, kateri se časté posebej na altarijih. Altarja sta posvečena: naši ljubi Gospej presv. Serca in pa sv. Jožefu. Že kinčata našo sprelepo cerkev, in živo spričujeta, da tukajšno ljudstvo ni brez vere, in kako da je vneto za pozvdigo časti Božje. Pa ne le ta dva altarja, temuč še veliko drugega se je naredilo v zadnjih 5 letih v tukajšni cerkvi, n. pr.: prenovil se je véliki altar, križev pot je dobil nove pozlačene okvire, v stranskem altarju se je naredila nova podoba sv. Janeza Nepomučana, prestavila in prenovila se prižnica, prenovile so se orglje in prebarvala vsa cerkev. Vsi stroški v zadnjih 5 letih znašajo okoli 4000 gl. Pač lep denar in živ dokaz, da

se verno in pobožno ljudstvo ne ustraši nobene darežljivosti, kadar je treba za čast Božjo. Kaj ne prostomišljaki, boljše bi bilo, da bi jih bili obernili za kako glediše, kjer se vera smeši in duhovstvo psuje, kakor pa da smo jih obernili v lepšavo naše veličastne cerkve? Toda vedite, naše ljudstvo ima zdravo pamet in njemu je čast Božja in zveličanje po smerti prva skerb in edino prava „olika“. Zdi se nam, da po vašem počenjanji se bodele svoj dan s praznimi rokami in z butaro pregréh zoper Boga in vero grozno kislo deržali, ko bode verno ljudstvo z bogatimi snôpi (cum exultatione portantes manipulos suos) zaslug stalo pred véčnim Sodnikom.

Altarja in vse drugo zgorej omenjeno delo delal je g. Jože Stravs, domačin, podobar v Idriji. Vse je doveršil prav dobro. Delo kaže mojstra — pravi pregovor — in pri nas se je ta pregovor popolnoma vresničil. Svetniki, druge izrezave in marmoriranje je prav dobro izvršeno. Kdor želi delo poznati, naj pride gledat, in prepričal se bo, da je res! Smemo ga toraj brez strahú priporočati vsim takim, kateri kako delo pri cerkvah potrebujejo, zakaj on dela prav dobro in po ceni. Malane podobe pa je izdelal prav dobro g. Jurij Tavčar, sploh znani podobar v Idriji. Tudi njemu gre vsa hvala za prav lepe in čedne podobe. Naj še omenim, da pri ti priložnosti smo imeli tudi novo monštranico, vrednosti 500 gl., katero je izdelal v gotiškem zlogu gosp. Matevž Šreiner v Ljubljani. Visoka je 28 palcev in toraj prav pripravna za našo veličastno cerkev.

Iz Ogerskega, 7. majnika. Znano je svetu, kako malo ljudstva biva v prostorni madjarski deželi; znano je vsakemu, ki prebira ogerske časopise, da od dalj časa se jih na Madjarskem vsako leto manj rodi kot umerje; in vender vlada ne stori potrebnih korakov, da bi one vzroke odpravila, kateri vsako leto tisuč in tisuč krepkih móž podajajo v merzle roké neusmiljene smerti.

Ne omenjam tukaj visokih davkov, kateri silijo re-veža svojo drago domovino zapustiti in se podati v ptuje kraje, kateri bogatina na beraško palico spravljajo in v obupnost tirajo. Ne omenjam one brezvernosti, ktera prebivalce na duši in na telesu uničuje. Le to naj naznanim, da madjarska vlada, gnana od nezmernega poželenja nekoliko več davkov si izžuliti, ne le ne zatira pijančevanja, temuč ga tako rekoč podpira pri ubogem ljudstvu.

Buda-Peštai zdravniški odbor je poštel, da je na Madjarskem v zadnjih deset letih do danes žganjska pijača stala ubogo ljudstvo 80 milijonov! (Kje so ti denarji? V judovskih rokah!) Umerlo jih je zavolj pijanštva 25 tisuč; v beraško hišo jih je prišlo 3500; v delavno hišo in v ječe 12.800; 700 se jih je v pijanosti umorilo: po ognji in družih hudobijstvih, ktere so pijanci učinili, terpelo je ljudstvo škode do 5 milijonov gl.; po pijančevanju je postalo v tem času 19.200 vdóv in 170.000 siromakov!

To je izätel zdravniški odbor, in poleg tega je prosil državni zbor, naj napravi kako postavu, po kateri bi bila sodnija prisiljena pijančevanje nekoliko zatirati; pa zastonj. Zborniki se še ne zmenijo za take reči; oni imajo prazno „kaso“ pred očmi; in da se ta napolni s par goldinarji, naj se množijo žganjepivci in kužljive keréme!

Naj bi rajši bili nekoliko bolj varčni z unimi denarji, ki jih dobivajo po poštenih potih. Čemu take dolgove delati, da morajo vsako leto 70 milijonov le obresti plačevati? Čemu za državne stroške vsako leto 220 milijonov izmetati? Čemu za železnice vreči vsako leto 15 milijonov itd.?

Pa tudi mi podložniki se varujmo žganjepivstva.

Poglejmo le neznansko število onih, kateri zavoljo pijančevanja konec storé! In kakošnem dušnem stanu?! Pomislimo, da ne le države poginjajo zavoljo pijančevanja ubogega ljudstva, ampak tudi, in sicer še poprej, posamezne družine, hiše; in naj poprej pijanci sami!

Razgled po svetu.

Na Dunaju so avstrijski in ogerski ministri 3. t. m. dospeli do edinosti o colu in družih razmerah obojne države, — komu v korist, to se bo s časoma kazalo. Gotovo je, da nadaljevanje razpora bi bila smertna rana za današnjo Avstrijo. Sedaj pa se pričakuje, kaj bodo sklenili državniki v Berlinu pričo ruskega in nemškega cesarja. Grofa Andrassy-a sta spremljala v Berlin dvorna svétnika baron de Pont (za jutrove zadeve) in Tešenberg. Umor konzulov francoskega in nemškega v Saloniku utegne močen povod biti, da se okolišine v jutrovi politiki drugač zasučejo. Neka bulgarska deklina je namreč hotla poturčiti se, na spodbadanje amerikankega konzula so jo hotli kristjani iz mohamedanskega oddelka odpeljati, omenjena konzula se podasta v mošejo in fanatiška turška derhal ju je potolkla. Turška vlada bode prisiljena morivce ostro kaznovati, ravno s tim pa si utegne nakopati na glavo tudi razdraženost moslemstva. Kaj bo nasledek, kdo vé?

Iz Turškega. Pregarjanje katoliških armencev še ni nehalo. Večkrat so se že spremenili veliki veziri in poskušale so se razne sisteme, da bi pomagali za smert bolnemu cesarstvu, toda vsi veziri so pod vsako sistemo skazovali zoper katoliške armence ravno tisto v nebo vpijočo krivičnost. Ne bilo bi ne konca ne kraja, ko bi hoteli vse posameznosti tega pregarjanja naštevati, ne vedili bi pa tudi nič posebno zanimivega povedati, ker se povsod ponavljajo ravno tiste grozovitosti, konfiskacije in tolovajstva. Veliko cerkvenega premoženja se je že pograbilo katoliškim armencem za kupelijaniste (armenske odpadnike od edinosti katoliške, katerih vodnik je Kupelijan), in to celo po takih krajih, kjer kupelijanistov ni. Tako n. pr. kupelianizem v Angori razun edinega odpadlega meniha in njegovih strežnikov nima ne enega priverženca, armenskih katoličanov pa je okoli 11.000; in so jim ugrabili cerkev, semenišče, eno bolnišnico in drugo premoženje. Toda pri vsem nagnjenji turške vlade do odpadnikov, pri vsem bogastvu, ki si ga nakopujejo odpadniki, se razkolništvo vendar bliža koncu. Celo avgaburška „Allgem. Ztg.“ je prinesla dopis, ki je jasno izrekel, da ni misliti na to, da bi se kupelijanisti vzdržali na mestu, ktero so posedli. Naj imenitniši neduhovni so se obrnili od nove svojati in so se hoteli zdaj pridružiti starim razkolnikom, tako imenovanim gregorijanskim armencem; edini zadržek je denarno vprašanje, ker bi radi „hasunistom“ (t. j. katoličanom) odvzete cerkve in cerkveno premoženje ohranili. S tem se menda tudi zлага, da je vsiljeni patrijarh Kupelijan za dobro spoznal Carigrad zapustiti in se verniti v Mezopotamijo.

Na poti skoz Erzerum (mesto v Aziji) je dal prositi katoliško-armenskega nadškofa, msgr. Štefana Melkisedekijana-a, *) da bi se z njim sošel. Ker je bilo slišati, da

*) Msgr. Melkisedekijan je rojen v Erzerum-u 14. aprila 1830; šolal se je v propagandi; za škofa svojega rojstnega mesta je bil posvečen 18. maja 1866. S prečudno stanovitnostjo se je razkolnikom ustavljal; njegovi čujočnosti in gorečnosti se ima cerkev v Erzerumu zahvaliti za čast, da ni dala nobenega odpadnika k novemu razkolništvu. Te zasluge msgr. Melkisedekijana so tudi sv. Oče pripoznali s pismom od 28. novembra 1875.

se Kupelijan misli spreobrniti in od novega razkolništva odstopiti, mu je msgr. Melkisedekijan spolnil željo ter se v neki hiši sošel z odpadnikom. Tam je pravil ta, da on in njegovi pridruženci so pripravljeni za spreobrnjenje, samo sovražno vedenje turške vlade proti katoličanom jih sili k previdnosti in zato morajo svoje spreobrnjenje za zdaj še odlašati. Med tem je prosil škofa Erzerskega, naj bi se opustilo zapovedano imenovanje patrijarha msgr. Hassun-a v kánonu (predglasju) sv. maše *), da bi odpadel kamen spotikljeja za njegove pridružence in bi se turški vladi ne zamerili. Msgr. Melkisedekijan je kmalo spoznal, da ga hoče speljati na led; spregledal je toliko hitreje, ker mu je laži-patrijarh obljubil ne le, da se mu nazaj dá cerkev, šola in vse cerkveno premoženje, temuč tudi vradno pripoznanje od turške vlade. Zato je pa tudi z nejevoljo skušnjavca zavernil ter pristavil, da rajše hoče dosedanje terpljenje še dalje prenašati in še večje pomanjkanje terpeti, kakor da bi svoji dolžnosti nezvest postal. Kupelijan, vidivši, da ga njegova zvijača ni pripeljala do namena, je nategnil drug glas ter začel zabavljati in pretiti; in ker še to ni pomagalo, se je celo zaletel v škofa Erzerskega, da bi ga udaril. Le posredovanje gospodarjevo je rešilo msgr. Melkisedekijana te gerdobije. Grozeč je odšel Kupelijan in žugal, da mesta ne zapusti, dokler ne bo poslal škofa v pregnanstvo. Turški paša, ki je bil odpadnika pri njegovem prihodu častno sprejel, je bil menda med tem časom iz Carigrada zvedil, da Kupelijan tam ni več v posebni veljavi. Zato menda ga tudi ni več sprejel, in laži-patrijarh je mógel oditi, ne da bi bil svoje žuganje spolnil. Od takrat je prišel v Diarbeker, svoje rojstno mesto, in od tam se poroča, da želi od razkolništva odstopiti in resno na to misli storiti ta odločilni korak. Bog daj, da bi bila ta novica resnična!

Sicer pa, kakor je tudi zmotna škoda velika, ki jo je naredilo to brezbožno razkolništvo katoliško-armenski cerkvi, je v drugem oziru taisto ondotni cerkvi le koristilo. Kakor drugod, tako je tudi tukaj pregarjanje katoličane le k večji gorečnosti spodbudilo, in malo število odpadnikov so obilno nadomestili spreobrnjenci iz tako imenovanih gregorijanskih armencev. Tako se jih je posebno v škofijah Maraš in Sis (v Ciliciji) veliko spreobrnilo. (Kath. Miss.)

Rusko. (Iz oporoke ruskega cara Petra Velikega.) Sedanji čas se vse suče krog vprašanja na Jutrovem, v katero zlasti tudi Rusija sega; torej utegne primérno biti, ako se nekoliko ozremo na oporočo cara Petra Velikega, ki jo je že prinesla „Germanija“ in drugi časniki. Zadostil pa bode le kratek posnatek.

Car omenja v vvodu, da Rusija je po Previdnosti odločena podjarmiti si evropejske narode, ki so že blizu pogina. V ta namen pa, meni, je treba sledeče pred očmi imeti: Rusko se mora ohraniti vedno v vojskah, in vojšakom se ne smé počitka dovoliti. — Iz vsih izobraženih držav evropejskih naj se po vsaki ceni ob vojnem času privabljajo vojvodi, o miru pa učenjaki, ter naj si Rusija prilastuje koristi družih držav. — Poljsko je treba razkosati in z rusko vojno obsesti; ako bi se druge moči temu ustavljale, naj se jim prepusté posamezne okrajine, dokler ne nastopi trenutek, da se jim zopet uzamejo. — Po ženitvah pri nemških knezih naj se množijo ruske vladne zaveze ter se Nemčija na ruske koristi navezuje. — Prav vspešna bode zveza z Anglijo, da bode ondotni kupčijski narod ruske pridelke bogato plačeval. — Kar koli se dá, je treba v Carigrad

*) Po obredu katoliških armencev se v kanonu sv. maše imenuje papež, potem armenski patrijarh in na to domači škof.

in Indijo se pomikati. Kdor bi ondi gospodoval, bil bi gospodar svetá. Torej je treba vedno vojsko vnémati, zdaj s Turkom, zdaj s Perzijani, Černo morje si prilastiti. — Skerbno naj se zveza z Avstrijo ohranjuje, na videz naj se dobrikajo vse njene nakane prihodnjega gospostva čez Nemčijo, ob enem pa naj se tudi zavidnost nemških vladarjev zoper njo podkurja. Torej je treba meriti na to, da ena ali druga zahteva pomoči od Rusije itd. — Avstrijskí dvor je treba prepričati koristí, da Turka prežene iz Evrope; v trenutku ko bi si imel prisvojiti Carigrad, pa naj se njegova pohlepnost ukroti, se mu kaka vojska na glavo nakoplje, ali pa se mu del priboritve prepusti, da se mu potem zopet vzame. — Vse nezedinjene gerke po Ogerskem, Turškem, Poljskem je treba nase potegniti. Vspešno bode, ako si le-ti spoznajo Rusijo za središe in naslombo, in da se postavi nekak primat, cerkvena vlada. Tako bomo v hiši svojih sovražnikov imeli toliko vdanih prijatlov. — Ko bo Perzija zmagana, Poljsko podjarmeno, Turško prisvojeno, se mora prav na skrivnem najprej pariškemu, potem dunajskemu dvoru nasvetovati, naj bi z Rusijo delil gospostvo svetá. Ako eden ali drugi dvorev v té nakane privoli, česar ni dvomiti, je treba s pomočjo njegove častilakomnosti drugzega zatreti. Potem se bo o svojem času ostala hiša zaterla z vojsko, ktere srečen izid se lahko prevede. Ako bi pa, kar ni misliti, obé moči nasvete od Rusije zaverge, naj se ogenj razdora med njima upiha, da se med seboj vojskujete in pokončujete.

Tako je boje car Peter V. nasvetoval in ni dvomiti, da je Rusija marsikaj po podobnih potih že dosegla; kaj pa bo konec, kaj je v bukvah večnega Kralja zapisano, kdo to vé? Pač je potrebna molitev bratovšine ss. Cirila in Metoda, da bi luč svobode in prave vere posijala med veliki razkolni narod; to bi bila vse druga in močnejši podpora toliki državi, kakor pa je omenjena zvižčna in svetalakomna oporoka.

Laško. „Novolaško“ ministerstvo boje namerava nekemu politiskemu kongresu (shodu) predložiti dvoje vprašanje o papežu: 1. Ali je skušnja dokazala veljavo tiste postave, ki je papežu obetala nekake zagotovila za njegovo svobodo in samostojnost; 2. ali je bila ta postava sprejeta kakor mednarodovski dogovor od tistih vlád, ki imajo podložnikov, ki so po duhovno papežu podverženi? — Potuha in nesramnost tega početja je očitna, in vidi se, kako prav so imeli sv. Oče, ki zagotovilom svojih oplenilcev niso nikoli nič verjeli. Možbeseda in pa ulom v Rim!

Amerikansko. Da ljudi brez vere nisem nikoli nič deržal in poterjen sem v tem toliko bolj, kolikor več dogodb doživim na svetu. Kjer ni terdne podpore, tam ni nič. Tudi amerikanski listi se strašno hudujejo, ker sleparstva so se razodele iz naj viših krogov. Vojni minister Belknap stoji kakor vsednji hudodelnik pred sodnijo. Kar je pa naj bolj milovanja vredno, pravi novojeorška „Kirchenzeitung“ za „B. Volksfreundom“, Belknap ni le sam podkupljivosti dolžen, temuč vsi vladini oddelki so v tem nagnjiti in prekisani, celo predsednik sam ni brez suma, če ne še kazni vreden. Sam je priznal, da je svojemu bratu pridobil nekaj očitnih služb za pašo lenobe, katerih ena sama mu je nesla na mesec po 300 dolarjev, ne da bi bil zato deželi le za kake solde službe storil.

Pa še hujše reči se mu očitajo. Novojeorška „Sun“ ima poročilo iz Vašington-a, ki pravi: Razkriti so dokazi, da je Robeson (mornarski minister) v zvezi z eno naj bolj velikanskih goljufij sedanje dobe, in v kratkem se bodo dokazi razglasili. Prašanje je za milijone. Predsednik in eden poprešnjih ministrov sta za reč vedila

in najberže sta dobila del dobičkov. — Tudi iz zaslišanja prič zastran vojaških stroškov se kaže, da pri velikanskih sleparijah garnizonskih barantij na zahodu je imela vmes svoje roke družina Grantova. Grant sam, njegova žena in Barnard, svak Gen Danta (Grantovega svaka). Neki Barrow je dobil tako službo, ki mu jo je priskerbel Barnard, ker mu je le-uni obljubil tretjino dobička. Barnard je pisal do sorodne gospé Grantove in tudi do Granta samega, in res je dobil službo za prijatla in s tem tretjino tega, za kar je uni uboge vojake oplenil. List piše dalje:

„Tako je Grantova dinastija (družina) pospeševala velikanski rop, ki so ga zverševali tatinski vradniki, in po ti poti je bilo mogoče skupaj spraviti neznanske zaklade za podkupovanje ter vplivanje pri volitvah, za kupovanje očitnega mnenja po kupljenem časnistvu, in poslednjič nakopičiti si silovito glasov pri volitvah ter v moči obderžati tako imenovano stranko „moralčnih idej“. J. D. Wooley in Ed. Welsh sta pričala včeraj, da vsak teh dveh je moral pridati 300 dolarjev k „fondu“ poslednje prezidentove volitve.“

List sklepa: „Ob kratkem rečeno, vsak dan je bolj jasno, da ljudstvo več lét od vradnikov in zvezne vlade ni bilo le samo naj nesramniše plenjeno, temveč da rop je bil k temu po nekaj v to obračun, da se ljudstvo za poštene volitve ogoljufá in se očitno mnenje in pravni občutek z neslišano brezvestnostjo ostrupuje. Kam se bomo pridervili, ako se ta škandalnost tudi čez stoletnico v drugem stoletju nadaljuje.“

Tako tedaj dela človek Grant, ki je pred kratkim zatrobil tudi v Bizmarkov rog ter nastavljal gorjačo zoper katoliške šole! K sreči ima amerikanski narod še toliko svobode, da more sleparske nesramnosti svojih vrinjenih velikašev očitno odkrivati in po zaslužnji šibati.

Drobne novice. V Torinu je 125 vseučilišnikov laški zbornici poslalo prošnjo, naj odpravi ali pa saj začasno ustavi nove šolske vredbe odstopivšega ministra Bonghi-a, in naj zopet veljavo dá p stavi „Casati“ od leta 1859, ki je zastavljena na načelu naučne svobode. Tudi „Unità“ je za naučno prostost. — Ukljub Bismarkovim podkupljenem in najemaikom se Angleško ne dá zvabiti v „kulturni boj“. Tudi obupljivi boj anglikanske krivoverške cerkve ne more speljati angleške vlade od liberalne politike. Med tem pa se dan na dan po Angleškem širi katoliška vera in pridobiva si naj umniše in poštenejše ljudi. („Katol. List.“) — Francoski časnik „d'Auvergne“ naznanja, da je umerl divizijski general Sol; ko je vidil, da se zadnjemu trenutku bliža, se je odpovedal protestantskim zmotam ter je umerl ko katoličan. — Španska vlada pripravlja novo odpravo 2000 vojakov na Kubo. Tedaj ondodni punt še ni zatert. — Na Algierskem so bili zrojili Arabci „Bonafidi“ zoper Francoze, ki so pa premagani in glavarji vjeti. — Nova španska vlada hoče Baskom zatreti njih stare pravice (fueros). Da se bodo ti ustavljali na vso moč, ni dvomiti, in tako ta nesrečna dežela ne pride k pokoju. Sploh katoliškim deželam neki poseben démon sedanjo dobo ne dá miru, kakor da bi hotel vse potreti in poteptati, kar je kje katoliškega; toda peklenske moči bodo ugrizle le same sebe. — Parska zbornica je zaverгла predlog, po katerem naj bi se osorni Pruziji za ljubo zaterle parske poslanstva zunaj Nemčije. — V Mesiki divjá še zmeraj rogovilstvo, ne brez vspeha za rovarje. — Na Napolitanskem se pripravlja nekaj taborjev — javajlne v prid novi levičarski vladi.

Cvet in sad sreste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Hvala Bogu in Mariji na Zaplazu, ki me je že večkrat v življenji uslišala, že otroka pri težavah za prvo sv. Obhajilo; še zlasti pa sem poslednjič po priporočeni do Nje se ognil okolišin življenja, v katerih bi bilo veliko nerodnost in nevarnosti za-me, pa žalosti mojim staršem; in ravno v tem sem bil uslišan za nekega družega.

Št. 2. Bil sem obljubil, da bom po „Zgod. Dan.“ naznanil, ako Marija sprosi pomoč in zdravje neki osebi na Štajarskem, kateri že noben zdravnik ni mogel pomagati, ker je imela hudo bolezen v glavi in je zavoljo tega se bila zmešala. Nobeno travno zdravilo ni pomagalo; obrnili smo se k Mariji s celim zaupanjem in devetdnevno opravili, in se še po „Danici“ priporočili slavni družbi naše ljube Gospé presv. Serca. Hvala Bogu in Mariji! Pomagalo je. Ta oseba je zdaj popolnoma zdrava. Torej, kdor kake posebne pomoči potrebuje, le naj se s celim zaupanjem k Mariji obrne; ona je res zdravje bolnikov.

Prošnje.

Št. 1. Mladeneč K. V., že več mesecev tako hudo bolan, da mu nobene zdravila ne pomagajo, je od skerb-nih domačih prav živo priporočen v molitve vsem bratom in sestram družbe Naše ljube Gospé presv. Serca, da bi mu Marija sprosila, kar mu je v dušnih in telesnih potrebah v korist, tudi ljubo zdravje, ako je tako prav Bogu.

V Ljubljani, 7. aprila 1876.

Št. 2. Bolna, revna služabnica, ki se boji službo zgubiti, ako ji ne bo hitro pomagano, se živo priporo-čuje bratovšini Naše ljube Gospé v molitve.

Št. 3. Iz Štajarskega lepo prosita oče in mati za svojo zlo bolano osemletno hčerko, ker njo grozno hudo vije; ter še zlo učeni zdravniki skorej ne morejo spoznati, kaj je ta bolezen. Torej hčerko v molitev družbi naše ljube Gospé presv. Serca priporočujeta, naj bi se skozi združene prošnje hotla Marija s svojimi milostli-vimi očmi ozreti na to ubogo sirotico; sej je njenega imena. Ako bomo uslišani, bomo pa le po Zg. Danici naznanili, koliko premore Marija.

Št. 4. Dober pobožen duhoven in neka mati, kateri otroci njeni zlo želijo že zdravje, pa nobenemu nočejo zdravila več pomagati, in še tudi več dušnih potreb družbi Naše lj. Gospé presv. Serca priporočamo zravno, ko ne moremo sami pomoči sprositi in si pomagati. Torej ponižno prosimo dobrotno družbo naše lj. Gospé presv. Serca, da bi pomagala Marijo prositi v tih naših velikih potrebah. Ako bomo uslišani, se bo zahvala po Zg. Danici očitno naznanila.

Št. 5. Mlada oseba zlo nevarno bolna, previdena s ss. zakramenti, je serčno zdihovala s terdnim zaupa-njem, ki ga ima do Marije, naše ljube Gospé presv. Serca, priporočila se je naj prvo v duhu vsem udom družbe naše ljube Gospé presv. Serca. Hvala Mariji, že se ji je toliko zboljšalo, da danes, 7. maja, prične s svojim očetom in sprogom devetdnevno, in kakor je že pred namen storila, se zdaj goreče priporoča vsem udom bratovšine v molitev, da bi ji naša ljuba Gospa presv. Serca sprosila zdravje.

Na Gorenjskem.

M. B.

Št. 6. Goreče priporočam v molitev in prošnje vsem udom družbe naše ljube Gospé presv. Serca malo-

pridnega dečka, pri katerem nič ne zdá, ne lepo opo-minjevanje, ne nobena kazen, ter je v žalost učenikom in vsem pametnim ljudém, kateri ga poznajo. Zraven priporočam tudi njegovo mater in vse, kateri imajo z njim opraviti, v dušnih in telesnih zadevah, družbi Ma-rije naše ljube Gospé presv. Serca, da bi jim sprosila gnado, moč in blagoslov storiti, kar jim velevala dolžnost in ljubezen.

Na Gorenjskem.

M.

Družbine zadeve.

Zastran bratovske podobe Naše ljube Gospé presv. Serca v stolni cerkvi v Ljubljani so se slišali sem ter tje pomisliki, če je cerkveno dopušena ali ne, ker so sv. Oče pred nekterimi meseci nekoliko drugačno podobo določili za to bratovščino, poprežnje pa zanj prepovedali. Prečastitljivi gospod stolni dekan kanonik Jožef Zupan, vodja omenjene bratovšine, pa so to reč razlo-žili ter v Rimu vprašali, kako in kaj, in dobili so od-govor, da se samo po sebi umeva, da ta podoba Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca se šteje k tistim, ktere naj ostanejo nepremaknjene, kakor so. Enake vprašanja so prišle tudi od drugod v Rim zastran podob, ki so bile pred omenjeno naredbo naročene in narejene, in so bile ravno tako rešene, namreč nevravno, ker vradno rešenje se za to reč ne daje. Tudi je dobro ve-diti, da v Rimu ni še dokončno določeno, kako se bode predstavljala podoba „Naše ljube Gospé presv. Jezuso-vega Serca“, ampak samo to: božje Dete mora na ročji biti. — Zato je ne mara prav, da se ne prenaaglijo z naročevanjem enacih podob, kjer jih mislijo na novo napravljati.

Lepo delo za sv. Cerkev.

Veliko oseb se je zavezalo za sv. Cerkev in sv. Očeta, dokler se zmaga ne doseže, zmiraj tako-le opravljati. (Dalje.) Štev. 113. šest oseb iz boh. Bistrice vsak dan rožni venček N. lj. G.; 114. družih od ondod vsak teden trikrat rožni venček N. lj. G.; 115. vsako saboto litan. N. lj. G.; 116. 2 osebi vsak dan lavret. litanije.

Listek za raznoterosti.

Koledar za naslednji teden.

Veliki traven. — Majnik.

14. Nedelja III po veliki noči. Evangelij: „Grem k njemu“. (Jan. 16.) Sv. Bonifacij, sprič., je živel v Rimu pregrešno, poslednjič pa je bil spokoren in na Jutrovem v Tarsu zavoljo stanovitnega spoznavanja Kri-stusove vere ob glavo djan leta 307. — Sv. Pahomij, opat v Tabeni na Egiptovskem, je bil prvi, ki je po-samezne menihe in pušavnike k združenemu življenju v samostanih zedinoval, ter jim po angeljevem narekvanji vodila spisal. † 348 v 72. l. svoje starosti.

15. Ponedeljek. Sv. Dimpna, devica sprič., hči ajdovskega kralja na Irskem. (Gl. Danico predlansk. l.) — Sv. Simplicij, škof sprič. v Favsinu na Sardinskem, je bil ob času cesarja Dioklecijana s sulico preboden.

16. Torek. Sv. Janez Nepomučan, sprič., kanonik in pridigar v Pragi, spovednik kraljice Ane, je bil na povelje kralja Venceslava (Vaclava) v Moldavo veržen l. 1383, ker ni hotel kralju razodeti, kar se mu je kra-ljica spovedovala. — Sv. Ubald, škof v Evgubiji na Laškem, spozn., zgled keršanske poterpežljivosti, ker je vse krivice voljno prenašal in svoje sovražnike serčno ljubil. † 1160.

Danes je prvi krajec ob 2. uri 24. m. popoldne.

17. **Sreda.** Sv. *Paškal Bajlon*, spozn., brat v ostrem redu bosih menihov. † 1592. — Sv. *Torpet*, dvorni služabnik cesarja Nerona, je bil izmed tistih, ktere sv. apostelj Pavel v listu do Filipljanov omenja, rekoč: „Pozdravljajo vas vsi sveti (kristjani), posebno pa kateri so iz cesarjeve hiše“ (Filip. 4, 22.); poznejše pa je bil po mnogih mukah ob glavo djan.

18. **Četertek.** Sv. *Venancij Kamerski*, sprič. (Gl. Danico lansk. I. List 20.) — Sv. *Teodot*, sprič., gostilničar v Galaciji na Jutrovem, je ob času cesarja Dioklecijana kristjane v hišo sprejemal, in je mučeniško krono prejel l. 303. (Gl. Dan. predlansk. I.)

19. **Petek.** Sv. *Peter Celestin V.*, papež spoz. † 1296. — Sv. *Pudencijana*, devica, hči sv. Pudenta, sestra sv. Praksede. † 146. — Sv. *Pudent*, rimski starašinski svetovavec, oče imenovanih devic.

20. **Sabota.** Sv. *Bernardin Sienski*, spozn. iz reda sv. Frančiška, misijonar po Laškem in Švicarskem. † 20. majnika l. 1444. — Sv. *Bazila*, devica kraljevega stanu, se je imenitnemu snubaču odpovedala, ter je rekla: „Kralja vsih kraljev sem si izvolila ženina“, nato je bila z mečem pokončana pod cesarjem Galienom. — Sv. *Plavtila*, mati sv. Flavije Domitile, je bila od sv. Petra keršena in sloveča po svojih čednostih.

Iz Ljubljane. Preč. g. Anton Urbas, bivši župnik na Dobovcu, je bil preteklo nedeljo vmesten v stolni cerkvi ko Lamberški kanonik.

Čast. gosp. Jan. Vovk, župnik v Ljubnem, je postal kanonik v Novem mestu.

K „Slomšekovu vodilu“ ali kerš. nauku za otroke. Gosp. izdajatelj želi, naj bi č. gg. duhovni tovarši po svojem spoznanju o tem „Vodilu“ svoje misli (po „Dan.“ ali kakor si bodi) razodevali, ako se komu zdi kaj pomanjkljivega, neprimernega itd., da se vse popravi in vravná, ako do kacega novega natisa pride. Sej Slomšek sam pravi, da to je še le prva poskušnja, v začetku pa nobena reč ni in ne more biti popolnoma.

Tridesetletnica Pija IX. Znano je, da Pij IX so bili 16. roznika (julija) 1846 izvoljeni naslednik prvaka sv. aposteljna Petra. Zdaj zdaj tedaj nastopi 30letnica, odkar vladajo Kristusovo Cerkev med naj večimi boritvami in silnim trpljenjem. Že se delajo priprave, da se ta god vredno preslavlja po vsem katoliškem svetu. S kolikim navdušenjem se bode pač gotovo vdeležil tega godu vesoljni katoliški svet! Kolikor večje je trpljenje, preganjanje, toliko večje bode slovesnost. Vse katoliške družbe, vse bratovšine, vse občinstva, vse kar je katoliškega, bode brez dvoma gledalo to slovesnost doma spodobno obhajati, pa tudi svoje vošila Piju IX očitno po pismih vdanosti, telegramih, poslanstvih itd. naznanjati. — Mavtarstvo se blezo tega že naprej boji, kajti sliši se o novem kovarstvu, kako bi sv. Očeta še bolj vtesnili, kot so ga že dozdaj! Čuditi se ni, zakaj tisti, ki imajo prepolne usta „svobode“, navadno v rokah železje in okove za druge nosijo, in kateri naj več govoré o „oliki“, „humaniteti“, so radi naj več trinogi. Za sivega, silo starega namestnika Jezusovega pa bode novo terpinčenje in trenje zopet nova krona.

Pri sv. Roki ob Sotli. Galov litograf iz Kolina (Köln ob Reni) je bil pred nekterimi meseci oznanil, da ima lepo podobo papeža, in Serc Jezusa in Marije. — Na ta poziv sem se oglasil, naj mi jih pošlje, ker sem podobni presv. Serc namenil za našo majhno cerkev. In

res, prav sem zadel; ravno danes mi je tudi verli Čmerajšek iz Slatine preskerbel okvire, in podobi Jezusovega in Marijnega Serca na strani velikega altarja kinčate nam cerkev, vabite vernike k Šmarnicam. Š.

Iz Štajarskega. (Šmarnice.) 2. vel. travna zarano se podám z železniške postaje slovenjo-bistriške v Loporje, in s potoma srečavam mlado in staro; vprašam jih, kaj pa imate danes, da tako obilno v cerkev hitite? Odgovorijo mi: „Imamo Šmarnice“. Tudi jaz grem v cerkev, ktera je na polovico polna z vernimi. Š.

Na Lipoglavu so bile v nedeljo 30. aprila ginljive slovesne opravila, ki sta jih poviševala tudi dva gg. duhovna iz Ljubljane. Blagoslovljene so bile namreč precej velike in prav lične orglje z osmerimi spremeni, ki jih je naredil znani mojster Nace Zupan iz Kroke s svojima sinovoma. Hvalijo pa nove orglje zlasti zaradi mehanizma ter izverstnega dela in zaradi močnih, čistih glasov; tudi méh ima pred drugimi neko posebno prednost v vlečenju in dajanju sape. Na prizadevanje č. g. duhovnega očeta B. Bartola in po dobroserčnosti ondotnih faranov se je v malo letih ondotna cerkev sv. Nikolaja prav močno zlepšala in je marsikaj potrebnega dobila, kakor križev pot itd. Čast in poštenje pastirju in ovčicam!

V Lurdih (Lourdes) na Francoskem bode Tarbeški škof 3. jul. vsled pisma sv. Očeta slovesno kronal ondotno znano milostno podobo Marije Device. Pričujočih bode velik del francoskih škofov.

Duhovske spremembe.

V Teržaški škofiji: Č. g. Zakotnik Jože pride za oskerbnika k sv. Antonu pri Kopru; č. g. Mahnič Jan. za dah. pom. v Skedenj (Servola); č. g. Zajdela Anton za kaplana na Barko. — Umerl je č. g. Decolle Matevž, stolni vikar. R. I. P.

Pri novi cerkvi sv. Antona je izpraznjeno mesto duhovnega pomočnika, ki je ob enem nemški pridigar. Plače je 630 gld. in za stanovanje 210 gld. Prošnje s spričali o starosti, službi, zmožnosti za pridiganje, o znanju nemškega in ako moč tudi italijanskega in slovenskega jezika itd. se izročujejo v. č. teržaškemu škofijstvu do 10. roznika t. l.

Dobrotni darovi.

Za hiralnico pri sv. Jožefu v Ljubljani: Prejel g. K. Heidrich: Po č. g. J. K. v Ljubljani 25 gl.; g. J. D. v G. 100 gl.

Za sv. Očeta: Neimenovan z Gorenjskega sv. Očetu za vezilo s prošnjo sv. blagoslova za življenje in zadnjo uro 5 gl. — Po g. J. Rozmanu 1 gl.

Za afrikanski misijon: Z Gorenjskega 5 gl. — Po g. Jak. Dolencu 1 gl.

Za misijon v Adrijanopelnu: Z Gorenjskega 5 gl.

Za ameriški misijon: Z Gorenjskega 5 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz Idrije po gosp. J. Dolencu 5 gl. 20 kr.

Za varhe Božjega groba: Z Gorenjskega 5 gl. — Iz Žabnice po č. g. Rozmanu 3 gld. — Iz Kresnic po č. g. Fr. Gorišku 1 gld. 70 kr. — Iz Sorice po č. g. M. Jerebu 1 gld. 50 kr. — Po č. g. Jož. Gerčarju od Sv. Trojice 3 gl. 20 kr.

Za sv. deželo: Po č. g. M. Glob. prejeli zbirke iz Ribnice.